

Gentofte

Atlas over bygninger og bymiljøer 2004





	Forord / <i>side 2</i> Præsentation af følgegruppen
	Indledning / <i>side 3</i>
Landskab og bebyggelse	Landskabets form / <i>side 4</i> Landskab og bebyggelse / <i>side 5</i> Københavns befæstning i Gentofte / <i>side 6</i>
Hovedtræk af Gentoftes historie	Forhistorien / <i>side 7</i> To landsbyer - Gentofte og Vangede / <i>side 8</i> Kronen og Gentofte / <i>side 9</i> Oplysningstid og udskiftning / <i>side 10</i> En kommune i støbeskeen / <i>side 11</i> Byudvikling og trafik 1750-1900 / <i>side 12</i> Byudvikling og trafik 1900-2000 / <i>side 13</i>
Bymiljøer og bebyggelser	Det gamle Gentofte / <i>side 14</i> Vangede / <i>side 15</i> Skovshoved / <i>side 16</i> Hellerup bydelscenter / <i>side 17</i> Ordrup bydelscenter / <i>side 18</i> Charlottenlund bydelscenter / <i>side 19</i> Charlottenlund Slot / <i>side 20</i> Bernstorff Slot / <i>side 21</i> Jægersborg og Ibstrup / <i>side 22</i> Øregård / <i>side 23</i> Christiansholm, Sølyst, Hvidøre, Belvedere og Emiliekilde / <i>side 24</i> Søholm og Ordrupgård / <i>side 25</i> Ældre villaområde i Hellerup ved Margrethevej og Sofievej / <i>side 26</i> Sølystvej / <i>side 27</i> Nyere villaområde i Ordrup ved Krathusvej og Hegelsvej / <i>side 28</i> Studiebyen / <i>side 29</i> Engelske rækkehuse, Sundvænget og Sløjfen / <i>side 30</i> Ermelundshusene / <i>side 31</i> Blidah Park / <i>side 32</i> Bellavista og Bellevue / <i>side 33</i> Alléhusene / <i>side 34</i> Tuborg Havn / <i>side 35</i> Ordrup og Mariebjerg kirkegårde / <i>side 36</i> Berlings Bakke, Hellerup Havn / <i>side 37</i> Charlottenlund Fort, Tuborg Haveby / <i>side 38</i> Klampenborg Galopbane og Charlottenlund Travbane / <i>side 39</i> Gentofte Stadion og Kildeskovshallen / <i>side 40</i> Lyngbyvej - Bernstorffsvej / <i>side 41</i> Strandvejen - Kystvejen / <i>side 42</i> Jægersborg Allé med jagtvejene / <i>side 43</i> Kystbanens stationer, Charlottenlund, Ordrup og Klampenborg / <i>side 44</i>
Arkitektur og arkitekter	Landsteder / <i>side 46</i> Villaer / <i>side 48</i> Arkitektens eget hus / <i>side 50</i> Rækkehuse / <i>side 52</i> Etagenhuse / <i>side 54</i> Parker og kirkegårde / <i>side 56</i> Skilte og byinventar / <i>side 58</i> Joseph-Jacques Ramée / <i>side 59</i> Thorkild Henningsen / <i>side 60</i> Gudmund Nyeland Brandt / <i>side 61</i> Mogens Lassen / <i>side 62</i> Arne Jacobsen / <i>side 63</i>
Bygningernes bevaringsværdier	Bygningernes bevaringsværdier / <i>side 64</i> Gentofte SØ, Hellerup - Oversigtskort 1:7000 / <i>side 66</i> Gentofte Ø, Charlottenlund - Oversigtskort 1:7000 / <i>side 68</i> Gentofte NØ, Klampenborg - Oversigtskort 1:7000 / <i>side 70</i> Gentofte NV, Ermelunden - Oversigtskort 1:7000 / <i>side 72</i> Gentofte V, Vangede - Oversigtskort 1:7000 / <i>side 74</i> Gentofte SV, Dyssegården - Oversigtskort 1:7000v / <i>side 76</i>
Bevaring og udvikling	Følgegruppens anbefalinger / <i>side 78</i> Litteratur / <i>side 80</i> Kolofon / <i>side 81</i>

FORORD

Med 'Gentofte - Atlas over bygninger og bymiljøer' er der taget et yderligere skridt til at sikre både nationale klenodier samt bygninger og bymiljøer, som har stor lokal betydning. Hermed er også videreført et arbejde, som bl.a. gav sig udtryk i Gentofte Kommunes udgivelse af bevaringsregistranten 'Huse i Gentofte' i 1984.

I Danmark er by- og bygningsbevaringsarbejdet delt op i henholdsvis en smal og en bred bevaring. Den smalle bevaring omfatter de fredede bygninger af national interesse, som Kulturarvsstyrelsen har ansvaret for. Den brede bevaring, som omfatter de bevaringsværdige bymiljøer og bygninger af lokal interesse, er kommunens ansvar.

Kulturarvsstyrelsen har i samarbejde med Gentofte Kommune kortlagt bymiljøer såvel som bygninger i hele kommunen. Der har været meget god arkitektur og spændende kulturhistorie at kortlægge. Gentofte Kommune rummer således et meget stort antal fine bygninger, tegnet af vore fremmeste arkitekter og bygget af gode materialer. Hertil kommer en lang række bymiljøer af meget høj kvalitet. I en helhed gør det kommunen til en mosaik af noget af det bedste inden for dansk bygningskultur.

Gentofte Kommune er i dag fuldt udbygget, men vil og bør til stadighed udvikles efter skiftende tider og behov. Atlasset giver med dets kortlægning af bevaringsværdierne i kommunen et godt og solidt grundlag for, at denne udvikling kan ske i respekt for det samlede bymiljø i kommunen.

Gentofteborgerne, politikerne samt planlæggerne og arkitekterne i kommunen får med 'Gentofte - Atlas over bygninger og bymiljøer' et værdifuldt grundlag for at vurdere, hvilke kvaliteter der bør værnes om i fremtiden, og hvor der kan skabes muligheder for at bygge nyt. Denne trykte udgave af atlasset er suppleret med en internetudgave, hvor alle interesserede kan få oplysninger om bygningernes bevaringsværdier samt bymiljøerne i Gentofte Kommune.

Arbejdet med 'Gentofte - Atlas over bygninger og bymiljøer' er blevet fulgt af en lokal følgegruppe. En stor tak til denne gruppe, der med stor viden, engagement og interesse har bidraget til det gode resultat.

Gentofte Kommune står nu over for den store opgave det er at formidle resultaterne af atlasset ud til alle dele af kommunen - ikke mindst til ejerne af de bevaringsværdige bygninger og de værdifulde bymiljøer - og finde gode og holdbare løsninger, der kan sikre disse værdier for eftertiden.

Brian Mikkelsen
Kulturminister

Hans Toft
Borgmester



Følgegruppen forsamlet den 24. august 2004 på trappen i Gentofte Rådhus' forhal.

Følgegruppen bag Gentofte atlas har bestået af 22 medlemmer

Allan Andersen, *Handelsstandsforeningen i Gentofte Kommune*
Thorkil Brodersen, *Gentofte Kommunes Præmieringsudvalg*
Inger Garre, *Fællesrådet for grundejerforeninger i Gentofte Kommune*
Henrik Egede Glahn, *Fogus - Foreningen til Gentofte Kommunes Udvikling og Forskønnelse*
Niels Ulrik Kampmann Hansen, *Lokalhistorisk Forening for Gentofte Kommune*
Finn Holm-Jørgensen, *Danmarks Naturfredningsforening*
Per Johansen, *Borgerforeningen i Gentofte Kommune*
Peter Juul, *Håndværkerforeningen i Gentofte Kommune*
Inge Panduro, *Øregaard Museum*
Peter Sørenius, *Kroppedal Museum*
Niels Peter Stilling, *Kulturmiljørådet for Københavns Amt*
Niels Henrik Theisler, *Danmarks Naturfredningsforening*
Harriet Tranum-Jensen, *Lokalhistorisk Arkiv*

Medlemmer af Gentofte Kommunalbestyrelse

Søren Graversen, *formand for teknisk udvalg*
Jytte Rønnow Jessen, *formand for kultur- og fritidsudvalget*
Hanne Koktvedgaard, *formand for byplanudvalget*
Hans Toft, *borgmester og formand for følgegruppen*

Øvrige medlemmer af følgegruppen

Mads Holst, *Gentofte Kommune, Teknisk Forvaltning, sekretær for følgegruppen*
Poul Erik Ostfeldt, *Gentofte Kommune, Teknisk Forvaltning*
Elisabeth Buchwald, *Kulturarvsstyrelsen*
Hannelene Toft Jensen, *Kulturarvsstyrelsen*
Robert Mogensen, *Sven Allan Jensen as*

INDLEDNING

Nogle af Danmarks mest interessante bygninger og bymiljøer findes i Gentofte Kommune. Mange af disse har fået en næsten ikonagtig status, som banebrydende for ny arkitektur og nye principper i den fysiske planlægning. Bebyggelser som Bellavista og Blidah Park er velkendte eksempler på sådanne skoledannende byggerier. Men også ældre bebyggelser som Studiebyen og grønne anlæg som Mariebjerg Kirkegård fremstår som betydende omdrejningspunkter i moderne dansk arkitekturhistorie.

Gentoftes naturlige herligheder har altid haft kronens og borgerskabets interesse. Den nære tilknytning til København har været afgørende i forhold til udnyttelsen af landskabet. Lystskove og parker, slotte og landsteder ligger således jævnt spredt udover terrænet. Men også folkelige attraktioner i form af væddeløbsbaner, badeanstalter og traktørsteder har fundet indpas i kommunen.

Umiddelbart forekommer Gentofte at fremstå som en grøn kommune, der er præget af et udstrakt villabyggeri. Derfor kan det virke overraskende at konstatere, at Gentofte er den fjerde tættest befolkede kommune i Danmark. Kun overgået af København, Frederiksberg og Rødovre. 60% af Gentofte Kommunes boliger er flerfamiliehuse og 'kun' 40% er opført som fritliggende enfamiliehuse.

Ser man Gentofte i luftperspektiv står Øresundskysten og Dyrehaven som iøjnefaldende afgrænsninger, og Lyngbyvej, Bernstorffsvej og Jægersborg Allé påkalder sig opmærksomhed som markante og struktur-givende linier i landskabet. Gentofte Kommune er decentralt organiseret, men de klare grænser og de store menneskeskabte anlæg, veje og parker, letter orienteringen og kompenserer for det manglende fysiske hierarki.

Gentofte Atlas er udarbejdet ud fra et ønske om at sætte fokus på de mange bevaringsværdige bygninger og bymiljøer, der findes i kommunen. Atlasset omfatter to hovedafsnit. Det ene beskriver en lang række lokale bymiljøer, og det andet viser bevaringsværdierne på alle bygninger opført før 1970, i alt 14.500 bygninger. Bymiljøerne er udpeget i samråd med den af kommunalbestyrelsen nedsatte følgegruppe, og bygningerne er vurderet efter Kulturministeriets vurderingssystem SAVE (Survey of Architectural Values in the Environment).

Både bymiljøer og bygninger er indsat i en landskabs- og kulturhistorisk sammenhæng, en række bebyggelseskategorier er tematiserede, og der er anført en kort biografi på nogle af de mest fremtrædende arkitekter. Gentofte Atlas er i digital form tilgængelig på kommunens hjemmeside på adressen www.gentofte.dk



Jægersborg Allé er pragtvejen, der forbinder Jægersborg med Charlottenlund. I det fjerne ses Charlottenlund Slot beliggende i alléens flugt midt i skoven. Bernstorffparken ses forneden til højre og Femvejen i midten af billedet.